

#59 TAJEMSTVÍ ČERNÉ SKŘÍŇKY

VÝSTAVA

Ačkoliv se v mnoha věcech spoléháme na digitální nástroje, zřídka skutečně chápeme, jak fungují. Porozumět jim totiž není vždy možné. Zaprvé kvůli skutečnosti, že většinu technologií vlastní nějaká korporace. Zadruhé proto, že pochopit, jak pokročilá umělá inteligence dospěla k vygenerování určitého výstupu, se prostě může zdát nereálné. Je těžké se srovnat s naší nevědomostí a bezmocí vůči kódovaným systémům. Jak se taková situace odráží v umění?

Skupinová výstava *Poetics of Encryption* vychází z nedávno vydané knihy Nadima Sammana *Poetika kódování: Umění v technocénu*. Zkoumá kořen slova enkrypce (kódování), které odkazuje na jistou „skrytost“ (z podstaty či záměrnou) a mapuje imaginativní krajinu, v níž se nacházejí černá místa, černé skřínky a černé díry. Už tato samotná pojmenování naznačují, jak moderní technologie lapají své uživatele a uživatelky, jak pracují skrytě, a jak deformují kulturní časoprostor. Na základě těchto témat je výstava rozdělena do tří částí a pohybuje se na hranici mezi informovaným znepokojením a okultním sněním.

INSPIRACE:

Jednou z kategorií, se kterou kurátor Nadim Samman ve výstavě *Poetics of Encryption* pracuje, je pojem „černá skříňka“. Přemýšlí nad ní v kontextu současných průmyslových a spotřebních výrobků, které každodenně využíváme. Víme, jak se chovají a jaké možnosti nám poskytují, ale nikdy nemůžeme nahlédnout do jejich nitra. Nad černou skříňkou můžeme nicméně uvažovat také z pohledu autora nebo autorky – jedině oni totiž vědí, co je v takové černé skříňce skutečně ukryto.

AKTIVITA:

V této Ateliérovce se zaměříme právě na autorské pojetí černé skřínky. Jejím zástupcem nám bude obálka, do které (podobně jako do černé skřínky, která se používá v dopravních prostředcích) schováme události, vzpomínky a dojmy posledního dne. Obálku následně pečlivě zapečetíme a uchováme tyto vzpomínky pro časy budoucí. Sami se pak můžeme rozhodnout, jestli její obsah někdy někomu ukážeme.

AKTIVITA ROZVÍJÍ NÁSLEDUJÍCÍ SCHOPNOSTI A DOVEDNOSTI:

- cit pro detail
- abstraktní kresbu
- ▲ schopnost vyprávět obrazem

BUDEME POTŘEBOVAT:

- barevnou obálku
- 1–2 čtvrtky nebo barevné papíry A4
- ▲ obyčejnou tužku
- pravítko
- nůžky
- ▲ pastelky, fixy nebo voskovky
- volitelně: tavnou pistolí a barevnou náplň

DOBA TRVÁNÍ: CCA 2 HODINY

POSTUP:

I. ČÁST

1. Připravenou čtvrtku nebo barevný papír rozstříháme na menší formáty, například na čtvrtiny – aby se pěkně vešly do obálky.
2. Zamyslíme se, jaké dnešní vzpomínky můžeme zaznamenat – může se jednat o konkrétní události, ale také třeba o dojmy, pocity nebo záznam nálady. Nebojte se zaznamenat i něco, co byste nikomu neřekli – třeba vaše největší tajemství.

TIP: Pro nerozhodné nabízíme několik možností: Co se mi v noci zdálo? Jakou mám dnes náladu? Jaké je venku počasí? Co bylo dnes k obědu? Jaké mám dnes na sobě ponožky? Na co se nejvíc těším? Jaké zrovna venku rostou rostliny? Můj výhled z okna...

3. Nápady si můžeme zapsat na zadní stranu kartiček a následně je na každou kartičku zvlášť nakreslíme nebo namalujeme. Využít můžeme pastelky, fixy, voskovky nebo jinou oblíbenou techniku. V obrázcích se pokusíme co nejméně používat písmena a psaný text, a naopak přemýšlíme nad tím, jak dojmy co nejsrozumitelněji nakreslit.

II.ČÁST

1. Když máme všechny obrázky hotové, vložíme je do připravené obálky.

TIP: Do obálky můžete vložit i jiné drobnosti – třeba vylisovanou květinu, jízdenku do vlaku nebo vstupenku do galerie, jednoduše cokoliv, co se váže k dnešnímu dni.

2. Když jsme s obsahem obálky spokojeni, můžeme ji zapečetit. Nahřejeme si tavnou pistoli a vložíme do ní barevnou náplň. V místě, kde se obálka otevírá, pak tavnou pistolí vytvoříme kolečko o průměru asi 2 cm – tak, aby nám vznikla pěkná pečeť. Pokud máte k dispozici pečetní vosk, můžete ho využít místo tavné pistole.

TIP: Pokud nemáte čím obálku zapečetit, můžete také použít samolepku s nějakým pěkným obrázkem.

3. Zamyslíme se: chceme, aby obsah naší obálky někdy někdo viděl? Chceme ji někdy v budoucnu otevřít sami? Pokud ano, můžeme na obálku napsat datum dne, kdy ji opět otevřeme. Může to být za několik týdnů, měsíců, nebo třeba za celý rok. Na obálku nakonec napíšeme datum dnešního dne, a je hotovo!

ilustrace k Ateliérovce

ZAMYSLETE SE:

Vzpomenete si na nějakou takovou černou skříňku ze svého okolí, jejíž obsah neznáte?

Víte, jak fungují černé skříňky v letadlech a jiných dopravních prostředcích?

Uchováváte si někde podobné vzpomínky a artefakty, třeba staré jízdenky, vstupenky nebo pohledy?

Ateliérovku připravila Adéla Ševčíková